

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 19.0001335

Afdeling/eenheid/cluster: Projectnaam:
Maatschappelijke
Ontwikkeling

Bijl.: Datum:
4 15 juli 2019

Steller:
RGI Hafkamp

Portefeuille:

Onderwerp: Subsidievaststelling FlevoMeer Bibliotheek 2018

Voorgesteld besluit

1. De subsidie aan de Stichting FlevoMeer Bibliotheek over 2018 vast te stellen op € 987.170 op grond van artikel 4:56 Awb;
2. Het positieve resultaat over 2018 van € 44.745 niet terug te vorderen en de FMB toestemming te verlenen dit resultaat na bestemming ad € 44.745 aan de algemene egaliseringsreserve vestiging Noordoostpolder toe te voegen, met in achtname van artikel 5 van de subsidieregeling Financiën en reservevorming.
3. De commissie Samenlevingszaken informeren.

Inleiding

Over 2018 heeft u een subsidie verstrekt en bevoorschot aan de FMB van € 1.031.914. Op 15 april 2019 heeft de FlevoMeer Bibliotheek (FMB) bijgaande verantwoording en toelichting op de prestaties van 2018 voor Noordoostpolder ingediend inclusief een factsheet. Tevens is op 19 mei 2019 bijgaande jaarrekening ingediend, nadat we het verzoek van de FMB hebben gehonoreerd en toestemming gaven om de jaarrekening 2018 later in te mogen dienen. De FMB verzoekt u de verstrekte subsidie vast te stellen. Op 12 juni 2019 heeft het verantwoordingsgesprek plaatsgevonden over de resultaatafspraken en de jaarrekening 2018.

Doelstelling

In de gemeentelijke Cultuurnota 'We gaan het (mee)maken!' staat dat de gemeente de bibliotheekvoorziening in stand wil houden. Dat doen we door middel van een structurele activiteitensubsidie. U moet op het verzoek tot het vaststellen van de subsidie een besluit nemen. Op basis van geleverde verantwoordingsstukken kan worden vastgesteld of de subsidie over 2018 goed is besteed en of de verstrekte subsidie nodig was. De Wsob (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen) geeft de bibliotheken een brede opdracht: de FMB voldoet aan de 5 kerntaken die in de wet staan genoemd.

Argumenten

1.1. De aanvraag voldoet aan alle gestelde verplichtingen

In de subsidiebeschikking over 2019 staan aanvullende verplichtingen opgenomen, namelijk dat de FMB een inhoudelijke halfjaarrapportage en een jaarrapportage levert, gebruik makend van het schematisch overzicht zoals in 2017 nog stond opgenomen in de -inmiddels verlopen- Subsidieuitvoeringsovereenkomst.

Daarnaast zijn er, op basis van het nieuwe subsidiebeleid, voor het eerst resultaatafspraken gemaakt. Deze worden ook beschrijvend verantwoord. Daarnaast is een factsheet toegevoegd.

De FMB heeft voldaan aan haar verplichtingen. De inhoudelijke verantwoording voor Noordoostpolder staat opgenomen in bijgaande 'verantwoording en toelichting prestaties 2018'.

1.2. De subsidie is besteed aan de daarvoor bedoelde doelstellingen

Op pagina 20 van de lokale verantwoording ziet u een schematisch overzicht van de gerealiseerde output. We voeren het gesprek nu liever over de maatschappelijke effecten, maar het is prettig om te weten dat de FMB aan bijna alle voorgenomen targets heeft voldaan. In veel gevallen is er meer bereikt dan in 2017, behalve als het gaat om het aantal leden: dat daalt licht, maar het aantal bezoekers blijft stabiel.

Gebruikers weten de FMB te vinden. Dit wordt uitgebreid beschreven op pagina 8 t/m 12. Voor 2020 is afgesproken dat er sterker wordt ingezet op lokale marketing om mensen ook blijvend aan de FMB te binden.

Ook weet de FMB steeds beter wat de behoeften zijn van haar gebruikers en haar potentiële gebruikers en richt zij de programmering daar op in. U leest daarover op pagina 12 en 13.

Via het samenwerkingsverband Huis voor Taal en door reguliere bibliotheekprogramma's richt de bibliotheek zich op laaggeletterden en anderstaligen en heeft men zicht op de effecten van haar aanbod op cursisten digitale vaardigheden, waaronder omgaan met e-overheid en welk effect dat heeft op het verhogen van de participatie aan de maatschappij door de deelnemers.

De FMB geeft kinderen van 4-12 jaar de mogelijkheid om taal-, digitaal- en leesvaardiger te worden. De samenwerking met het gehele primair onderwijs in de Noordoostpolder draagt enorm bij aan onderwijsprogramma's om leesmotivatie te bevorderen.

Ook is er, conform de resultaatafspraken, een gericht en toegankelijk aanbod digitale basisvaardigheden voor volwassenen.

Op basis van de inhoudelijke prestaties kunt u de subsidie vaststellen.

2.1. Er zijn financiële zorgen voor de toekomst en u heeft extra structureel budget aangevraagd in de perspectiefnota

In de begroting 2019 staat een meerjarenraming waarin een sterk oplopend tekort per 2021 en verder is te zien (concernbreed).

In de jaarrekening wordt onder het kopje 'financieel beleid' aangegeven dat het tekort in 2022 concernbreed oploopt naar € 200.000. Dit wordt veroorzaakt door de loon- en prijsstijgingen in de laatste jaren, terwijl de per deelnemende gemeente uiteenlopende indexaties door de gemeenten dit niet volledig compenseren.

Het tekort aan inkomsten is ook te wijten aan het teruglopen van de gebruikersopbrengsten. Met een lager aantal betalende leden (jeugdleden zijn gratis) is dat een landelijke trend. Deze daling is in de Noordoostpolder overigens minder sterk dan landelijk. De FMB is gevraagd dit jaar en de komende jaren meer gebruikersopbrengsten te genereren. Het tarievenstelsel wordt ook onder de loep genomen.

1,7 Fte aan vacatures zullen niet worden ingevuld. Daarmee wordt de dienstverlening wellicht minder dan we gewend zijn. Om die reden heeft u in de perspectiefnota een structureel extra budget van € 50.000 opgevoerd, in te zetten voor behoud van dienstverlening die specifiek en aantoonbaar ten goede komt aan de Noordoostpolder.

De begroting 2020 zal de maatstaf moeten zijn om te bepalen of dit budget ook daadwerkelijk ingezet moet worden. Pas op basis van de begroting 2020 kunnen we bepalen of de aanvullende subsidie in 2020 nodig is. We verwachten dat wel, gelet op het meerjarenperspectief.

2.2. In 2018 was er een positief resultaat van € 44.745, maar het positieve resultaat geeft een vertekend beeld.

Voor 2018 is er, na mutaties bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen, een positief resultaat van € 44.745. Dit is dus onbestede subsidiegeld dat u kunt terugvorderen. Maar het geeft een vertekend beeld: het tekort is ontstaan doordat de FMB bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een defensieve begroting die geen rekening houdt met alle projectopbrengsten waarvan de FMB op voorhand niet zeker was of zij die gingen halen.

De projectopbrengsten zijn concernbreed echter hoger uitgevallen dan begroot, namelijk € 155.000 meer. Daarnaast heeft Lelystad € 111.000 meer subsidie verleend dan begroot. Daarnaast was in de begroting nog geen rekening gehouden met de besparingen die de FMB heeft doorgevoerd in 2018.

De belangrijkste besparing die doorwerkt op de begroting van Noordoostpolder is de bezuiniging op personeel van 1,7 Fte, waardoor de personeelslasten voor de Noordoostpolder € 23.500 lager waren. Ook is er minder uitgegeven aan huisvestingslasten (minder onderhouds- en schoonmaakkosten) en automatiseringskosten (lagere afschrijvingslasten): samen € 23.500.

Deze opbrengsten komen ten gunste van de algemene organisatiekosten voor de uitvoering van activiteiten op locatie. Feitelijk is er sprake van een financiële meevaller, maar een inhoudelijke aderlating om 1,7 Fte minder aan innovatie/ontwikkelpersoneel te hebben, waardoor de dienstverlening verschaalt.

Door de extra € 50.000 per jaar aan subsidie te verlenen, als de begroting 2020 daarvoor de noodzaak laat zien, hoopt u de dienstverlening op peil te kunnen houden.

2.3. Terugvorderen van het positieve resultaat betekent dat het weerstandsvermogen van de FMB daalt tot een kritisch niveau

De te verwachten daling in de vermogenspositie van de FMB vraagt om ingrepen. Door nu, anticiperend op deze ramingen, het positief resultaat niet terug te vorderen, daalt het eigen vermogen niet nog verder. Bij terugvordering creëert u voor 2020 een risico dat u wilt voorkomen, namelijk dat het dienstverleningsniveau daalt en de FMB daardoor genoodzaakt zal zijn de extra structurele middelen te besteden aan vermogensvorming in plaats van aan dienstverlening.

Het vrij besteedbaar eigen vermogen van de FMB bedraagt na toevoeging van het resultaat over 2018 voor Noordoostpolder eind 2018 € 85.008. Daarbij blijft de FMB binnen de marge van de Subsidieregeling Financiën en reservevorming, waarin in artikel 5 staat dat een subsidieontvanger een uit subsidiemiddelen opgebouwde egaliseringsreserve mag aanhouden van maximaal 10% van het gemiddeld jaarlijks subsidiebedrag.

Als u het resterend budget terugvordert, heeft dat gevolgen voor het weerstandsvermogen dat dan, zeker voor een instelling met een risicovolle financiële prognose, zal dalen tot een kritisch niveau.

Omdat de meerjarenraming niet gunstig is en het terugvorderen van het resultaat het weerstandsvermogen verlaagt, adviseren we u het positief resultaat niet terug te vorderen en de FMB toestemming te verlenen dit budget in te zetten om het weerstandsvermogen voor de vestiging Noordoostpolder op peil te houden.

3. De raad heeft vragen gesteld bij de behandeling van de perspectiefnota

Om het budget voor bibliotheekwerk structureel te verhogen met € 50.000, gelet op het meerjarenperspectief, heeft u dit bedrag opgevoerd in de perspectiefnota.

Daarbij heeft de raad vragen gesteld over het positief resultaat over 2018 en een motie ingediend, die overigens is verworpen.

Daarnaast is het gebruikelijk de commissie SLZ te informeren over subsidies van een dergelijke omvang.

Daarom adviseren we u de raadscommissie te informeren door dit collegevoorstel inclusief bijlagen mee te sturen met de nieuwsbrief van de raad.

Kanttekeningen

- 1. Boekenpret (VVE) en Huis voor Taal (Volwasseneducatie) worden apart beoordeeld*

De FMB heeft de financiële resultaten van de aparte projectsubsidies ook in haar jaarrekening 2018 verantwoord. Het betreft hier echter aparte beschikkingen en de vaststelling van Boekenpret zal apart worden behandeld in het geclusterde collegevoorstel voor de vaststellingen van de subsidies van programma 2. Over het project Huis voor Taal 2018 heeft u eerder al een vaststellingsbesluit genomen.

2.1. De financiële positie van de FMB vraagt om goede sturing

Zoals aangegeven is het meerjarenperspectief ongunstig. Formeel kunt u het overschot over 2018 terugvorderen. Bij argumenten 2.1. tot en met 2.3. is hier al aandacht aan besteed.

In de verleningsbeschikking over 2019 staat vastgelegd dat de FMB ook rapporteert over de financiële voortgang via een halfjaarrapportage. Op die manier kunt u blijven sturen op deze ontwikkelingen.

2.2. Bestuurlijk convenant en bestuurlijk overleg met andere FMB-gemeenten moeten zoveel mogelijk verrassingen voorkomen

U heeft het convenant tussen de FMB en de vijf gemeenten die de FMB in stand houden mede ondertekend. Hierin staat onder meer dat er een jaarlijks bestuurlijk overleg plaats vindt tussen alle partijen. Dit overleg dient ervoor om ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op andere gemeenten of op de FMB, zoals de financiële positie en bezuinigingen bij andere gemeenten, van te voren worden gemeld en besproken.

Overigens is elke gemeente autonoom in haar besluitvorming en kan elke gemeente zelf besluiten hoe om te gaan met al dan niet terugvorderen van positieve resultaten. Het betreft immers geen gezamenlijke regeling.

Planning/Uitvoering

- Bijgaande vaststellingsbeschikking verzenden aan de FMB – document XXXXX
- Dit collegevoorstel plus bijlagen versturen aan de commissie Samenlevingszaken via de nieuwsbrief van de raad.

Bijlagen

1. Rapportage verantwoording en toelichting prestaties 2018 FMB - 017143041/017184652
2. Jaarrekening en financieel verslag 2018 FMB - 017143041/0171107123
3. Factsheet FMB 2018 – 017144287/017188166
4. Uitgaande subsidiebeschikking lager vaststellen subsidie 2018 – 017143041/0171113965